

بسمه تعالی

آیین نامه مالکیت فکری و ثبت اختراعات دانشگاه اصفهان

مقدمه

ثبت اختراع، اکتشاف و نوآوری امتیازی است که دولت و یا موسسه خاص در یک کشور به مبتکران و مخترعان برای ایجاد یک اختراع که از نظر اقتصادی حائز اهمیت باشد اهدا می‌کند. در واقع ثبت اختراع (اکتشاف و نوآوری)، یک نوع بهره برداری مالی و اقتصادی از ابداع تا مدت زمان خاصی (که در قانون ثبت اختراعات، طرحهای صنعتی و علائم تجاری معین می‌شود) را در اختیار مبتکر قرار داده و بهره برداری از آن را از دیگران سلب می‌کند. ابداعی به عنوان ثبت اختراع قابل ثبت است که در سطح جهانی جدید باشد و در ضمن دارای کاربرد صنعتی بوده و در شاخه علمی مربوط به خود به صورت عام بکار گرفته شود. از این روی و با توجه به لزوم حمایت از دارایی‌های فکری اشخاص حقیقی و حقوقی دانشگاه به ویژه ثبت دستاوردهای ناب پژوهشی به صورت اختراع ملی و بین المللی و نیز همکاری علمی با اداره مالکیت فکری و ثبت اختراعات کشور در ارزشیابی ادعاها و اظهارنامه های اختراع، آیین نامه مالکیت فکری و ثبت اختراعات دانشگاه اصفهان به شرح زیر تدوین و تصویب می‌شود.

ماده ۱: تعاریف

- ۱-۱ - اختراع: محصول یا فرایند جدیدی است که برای نخستین بار در جهان راه نوینی را جهت انجام کاری و یا راه حل فنی جدیدی را برای حل مشکلی ارائه می‌نماید.
- ۲-۱ - پژوهشگر: شامل کلیه اعضا هیات علمی، دانشجویان مقاطع تحصیلی مختلف و کارمندان دانشگاه اصفهان می‌باشد.
- ۳-۱ - موسسه سرمایه گذار خارج از دانشگاه اصفهان: موسسه ای است خصوصی و یا دولتی که تمام یا بخشی از هزینه مالی پروژه ای که منجر به ثبت اختراع شده را متقبل شده است.

۴-۱ - گواهینامه ثبت عبارت از سندی است متضمن گواهی حق انحصاری، که در قبال افشای جزئیات فنی یک اختراع برای عموم برای یک دوره زمانی محدود به مالک (مخترع، مکتشف یا نوآور) اعطا می گردد.

ماده ۲: اهداف

- ۱-۲ فراهم سازی زمینه های توسعه علم و فناوری از طریق ایجاد محیطی مناسب برای شکوفایی خلاقیت ها و اشاعه و به کارگیری دستاوردهای پژوهشی در کشور.
- ۲-۲ نهادینه کردن حقوق مالکیت فکری و تقویت انگیزه مادی و معنوی در افراد جهت فعالیت بیشتر در عرصه پژوهش و افزایش امکان تجاری سازی دستاوردها در راستای منافع عمومی.
- ۳-۲ تشویق موسسات سرمایه گذار خارج از دانشگاه جهت همکاری با دانشگاه در قالب طرح های بنیادی، کاربردی و یا توسعه ای.

ماده ۳: حقوق مادی و معنوی مخترعین

کلیه حقوق مادی و معنوی هر گونه اختراع، اکتشاف و یا نوآوری مشمول این آیین نامه، متعلق به دانشگاه اصفهان، پژوهشگر و احیاناً موسسه سرمایه گذار خارج از دانشگاه می باشد. در کارهای مشترک با دانشگاه چنانچه موضوع اختراع، اکتشاف و یا نوآوری منجر به حصول مزایای مادی گردد، سهم دانشگاه اصفهان در چهارچوب زیر مشخص شود:

الف- اگر ثبت اختراع، اکتشاف یا نوآوری مربوط به تحقیقات انجام شده توسط پژوهشگر(ان) با استفاده از امکانات یا اعتبارات دانشگاه اصفهان باشد، مانند دستاوردهای حاصل از پایان نامه های دانشجویی و طرحهای درون دانشگاهی، سهم دانشگاه اصفهان ۴۰٪ خواهد بود. مابقی سهام به صورت توافقی بین پژوهشگران تقسیم می شود.

ب) چنانچه پژوهشگر (مکتشف یا نوآور) از امکانات یا اعتبارات مالی غیر از دانشگاه اصفهان استفاده نموده باشد، مانند اختراعات یا اکتشافات حاصل از انجام طرح های برون دانشگاهی، سهم دانشگاه اصفهان ۲۰٪ خواهد بود. مابقی سهام به صورت توافقی بین پژوهشگر(ان) و موسسه سرمایه گذار خارج از دانشگاه اصفهان تقسیم می شود.

ج) چنانچه پژوهشگر (مکتشف یا نوآور) عضو دانشگاه اصفهان بوده و ثبت اختراع، اکتشاف یا نوآوری مربوط به تحقیقات انجام شده غیر از موارد بند الف و ب باشد، سهم دانشگاه اصفهان ۱۰٪ خواهد بود. مابقی سهام به صورت توافقی بین پژوهشگر(ان) تقسیم می شود. در این حالت پژوهشگر عضو دانشگاه اصفهان، متعهد می شود که این تحقیق خارج از موارد بند الف و ب می باشد.

تبصره ۱) سهم تعیین شده برای دانشگاه در هزینه ها یا درآمدهای حاصل در فعالیت های آتی مانند اخذ مجوز، بازاریابی و تجاری سازی رعایت خواهد شد.

تبصره ۲) در صورت تجاری شدن طرح، هیئت رئیسه دانشگاه اصفهان می تواند به صلاحدید، سهم دانشگاه اصفهان را کاهش دهد.

تبصره ۳) چنانچه همکاری پژوهشگر (استاد، دانشجو، مکتشف یا نوآور) با موسسه خاتمه یابد، سهم متعلق به وی همچنان حفظ خواهد شد.

ماده ۴: موارد در برگیرنده آیین نامه

۴-۱- تمامی مخترعان، مکتشفان و نوآوران دانشگاه اصفهان (اعم از دانشجویان؛ اساتید و یا کارکنان) که موفق به اختراع، اکتشاف یا نوآوری شوند، ملزم به درج نام دانشگاه اصفهان در اظهار نامه اختراع بوده و می بایست طبق این آیین نامه عمل نمایند. در صورت عدم درج نام دانشگاه اصفهان، اختراع ثبت شده شامل هیچ گونه موارد تشویقی نمی شود.

۴-۲- معاونت پژوهش و فناوری ملزم است در تمام قراردادهای پژوهشی و همکاری ها و پایان نامه ها بندی را جهت تعهد پژوهشگر به رعایت مفاد این آیین نامه در نظر گیرد.

۴-۳- ارایه اطلاعات مربوط به اختراعات، اکتشافات و نوآوری ها برای دانشگاه اصفهان باید به صورت شرحی مکتوب، دقیق، کامل و جامع و متضمن بهترین شیوه به کار گیری اختراع و دانش فنی مربوطه باشد. به طوری که بر اساس اطلاعات ارایه شده دستیابی به نتایج حاصله قابل تکرار باشد.

۴-۴- هر گونه اطلاع رسانی و انتشار دستاوردها (اعم از شفاهی، مکتوب و یا الکترونیکی) توسط پدید آورنده در صورتیکه مخترع از امکانات دانشگاه اصفهان استفاده نماید می بایستی با هماهنگی دفتر مالکیت فکری دانشگاه اصفهان و همراه با ذکر نام دانشگاه اصفهان صورت گیرد.

۴-۵- استفاده از نام و آرم موسسه (دانشگاه اصفهان) به هنگام گزارش اطلاعات و یا بهره برداری از نتایج پژوهشی حاصله، منوط به کسب اجازه از دفتر مالکیت فکری دانشگاه اصفهان خواهد بود.

۴-۶- کلیه قراردادها جهت بهره گیری مادی و معنوی از اختراع، اکتشاف یا نوآوری، باید با موافقت و نظارت دفتر مالکیت فکری دانشگاه اصفهان و منطبق بر خط مشی و ضوابط آن بوده و در آن جا ثبت و نگهداری گردد.

۴-۷- کلیه امور در مراحل ثبت اختراعات داخلی، طبق قانون ثبت اختراعات، طرحهای صنعتی و علائم تجاری کشور و آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی آن خواهد بود.

۴-۸- پیگیری ثبت اختراعات مشترک با دانشگاه با همکاری دفتر مالکیت فکری انجام خواهد شد.

۴-۹- درخصوص حق ثبت سالانه اختراعات، سال اول توسط دانشگاه پرداخت خواهد شد و پرداخت قسط های بعدی از درآمد حاصل از تجاری سازی طرح و یا بر عهده پژوهشگر است.

۴-۱۰- موارد مسکوت در این آئین نامه به موجب قانون ثبت اختراعات طرحهای صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶ و آئین نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۸۷ تعیین خواهد شد.

ماده ۵: ارزشیابی اختراعات

۵-۱- ارزشیابی علمی در دانشگاه اصفهان که یکی از مراجع مورد تایید استعلام اعتبار علمی و نوآوری اختراعات از سوی اداره ثبت اختراعات است طبق شیوه نامه مصوب جلسه ۱۶۷ هیات رئیسه دانشگاه مورخ ۱۸ / ۵ / ۸۹ انجام خواهد شد. در صورت نیاز از مراجع مورد تایید دیگر نیز استفاده خواهد شد.

۵-۲- در مورد ارزشیابی های علمی مورد درخواست افراد، سازمانها، نهادها، شرکت ها و ... که مربوط به ثبت اختراع با معرفی نامه از اداره ثبت اختراعات نبوده و به دلایل دیگر با درخواست فردی انجام می شود، دفتر مالکیت فکری طبق شیوه نامه مذکور در فوق عمل خواهد کرد. اما هزینه های ارزشیابی با دیگر موارد متفاوت بوده و توسط معاونت پژوهش و فناوری تعیین خواهد شد.

۳-۵- ارزشیابی اختراعات جهت پرداخت پژوهانه در دانشگاه طبق «دستورالعمل نحوه امتیازدهی اختراعات ثبت شده توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه اصفهان» مصوب جلسه مورخ ۸۷/۱۲/۱۷ شورای پژوهشی دانشگاه و بر اساس مجوز شماره ۸۶/۱۶۰۱۷ مورخ ۸۶/۷/۱۶ هیأت محترم رئیسه دانشگاه انجام خواهد شد.

ماده ۶: موارد تشویقی

۶-۱- به منظور تشویق مخترعان، مکتشفان و نوآوران در دانشگاه اصفهان، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به اختراعات معتبر ثبت شده داخلی یا خارجی مبلغی مطابق شیوه نامه مربوطه اختصاص خواهد داد.

۶-۲- سهم دانشگاه اصفهان در پرداخت مبلغ تشویقی و همچنین امتیاز مربوط به ترفیع و ارتقاء اعضای هیأت علمی حذف شده و ۱۰۰٪ امتیاز بین پژوهشگران تقسیم می شود.

ماده ۷: مرجع حل اختلاف

در صورتیکه اختلافی بین پژوهشگران و دانشگاه در تعیین سهم حادث گردد که از طریق مذاکره دوستانه و توافق حل و فصل نگردد، مورد اختلاف به مسئول دفتر مالکیت فکری ارجاع گردد.

این آیین نامه در ۷ ماده در تاریخ ۱۳۹۲/۲/۴ به تصویب شورای پژوهشی دانشگاه رسیده و از این تاریخ به مدت ۲ سال لازم الاجرا می باشد.